

Nrő. 6.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Juliusnak 20. ik napján
1802 ik esztendőben.*

B é t s

Császár és Császárné Ő Felségek; e' folyó Juliusnak 13-ik napján, az ide való Publicumnak nagy örömeire Posonból friss egészségben és szerentséssen ide vissza jöttek, és a' mint hallatik, a' Fels. Nápolyi Királynét; a' ki ezen a' héten Nápoly Ország felé vissza indul, egy darabig el kísérik, azután be vett szokások szerént betses egészségeknek tenn tartása végett, a' Bádeni fürdőbe mennek, a' hol meddig mulatnak, meddig nem, nem tudatik bizonyosan. Onnan ismét Posonba térnek vissza, a' hol Ő Felségek vissza terésekig, a' Kir. testörző Nemes Magyar Sereg meg mutatni parantsoltatott. Julius 14-ik napján *Fef:*

F

dinand fő herczeg az Ausztriai Monarchiának örököse, és testvér nénye *Louisa* fő herczeg alcszony is vissza jöttek Posonból.

Tegnap előtt *Albert* Kir. herczeg a' sziget kertben (Augartenben) lévő nyári lakó házában gazdag vendégséget adott, a' mellyen, Császár, Császárné, Nápolyi Királyné Ő Felségekkel, és az egész itt lévő fő herczegekkal, és fő herczegekkel együtt 50 személyre vólt asztal terítve. Ezt a' vendégséget a' Fels. Nápolyi Királyné és vele lévő kedves magzatjai kedvekért adta *Albert* Kir. herczeg.

Károly Kir. Fő herczeg, mint a' Német vitézi Rendnek Nagy mestere, minden órán ezen Feliéges hivata'jához kaptsolt Mergentheimi jószágába fog menni. Vissza jöveteléig kedves testvér öttse *János* Kir Fő herczeg viselia' Fels. Cs. K. hadi Cancellárián az E'üülői hivatalt. — A' jövő September 15 ik napján fog itten a' Lünevillei békellégnek innepe tartatni, a' mellyen, három nap egymás után, minden ide való teatrumokba, minden fizetés nélkül, szabad leszen a' bé menetel.

Naponként mennél több kisdedekbe óltatik bé itten a' tehén himlő, annál jobban meg győződik annak meg betsülhetetlen hasznáról a' Bécsi Publicum, 's annál több szülek kívánnak, kedves magzatjaiknak életben és épségben leendő meg tartásokra, ezen áldott eszközzel élni. — Az Alsó Ausztriai Kormányfőszék, annak közönségesebbé leendő tétele végett, a' közelebb múlt szombaton költ Bétsi udvari Diariumba, következő cikkelyekből álló hirdetményt iktattott bé.

1. Minthogy a' közönséges himlővel való bé óltás, a' tehén himlővel való bé óltás által szükségtelessé tétetett: arra való nézve az a' már ki adatott parantsolat, hogy Bécs városában,

fenkibe a' közösleges himlő bé ne óltatódjék, ezen hozzá adással ismét meg újítatik, hogy az illy himlővel való bé óltás, a' külfő városokban is, csak a' félre való 's magános helyeken engedődik meg; a' melly parantsolat, a' több tartomány béli városokra is ki terjesztetik.

2. Ennél fogva minden tehén himlővel óltó Orvos Doctoroknak és Seborvosoknak parantsolatik, hogy a' magok óltványaikról jegyző könyvet tartsanak, a' mellyben a' bé óltattaknak vezeték 's kereszt neveiket, szüléiket, 's ezeknek sorfokat és rangjokat, lakhelyeket, a' bé óltásnak napját, 's annak ki menetelét szorgalmatosan jegyezzék fel. Ezen Jegyző könyveikből, az elzúzó végződésével, azokat írják ki, és magok kezek alá irásokkal meg erősitve, adják a' Competens Fizikusnak által, még pedig itt Bétsben, a' belső városban, a' város első Fizikusának, a' külfő városokban, a' külfő városi Fizikusoknak, a' tartományban, a' kerületbéli Fizikusoknak, ezek pedig, azokat leg későbbben Január 15-ik napjáig a' competens helyekre küldjék bé, nevezetessen a' Bétsi Orvosok a' Kormányzéknek, a' kerületbéli Orvosok pedig a' Kerületbéli Fő Hivataloknak, a' mellyek azokat a' fő Kormányzéknek bé küldeni kötelesek lesznek. —

3. Mivel pedig maga a' tapasztalás is tanítja, hogy fattyú himlő is vagyion, a' melly által a' közösleges himlő el nem távoztattathatik: arra való nézve minden tehén himlővel óltó orvos Doktorok és Seborvosok arra írtetnek, hogy a' valóságos tehén himlőt eleve meg esmérni igyekezzenek, és azokba az óltványokba, a' kiken az igaz tehén himlő ki nem ver, azt inkább több ízben is bé óltsak, mint sem magoknak avval hízkeljenek, hogy ők az igaz tehén himlőt óltották bé.

Magyar Ország.

Posonból Julius 16-ik napján. Tegnap előtt volt az Ország Gyűlésének 20-ik, még pedig eleinte közös ülése, mellyben, a' Királyi Postulatumnoknak első tikkelyére, úgymint a' Magyar Regimenteknek completatiójára, és mindenkor tellyes állapotban leendő tartására, adatott Felsőges Rezolutio el olvastattott. Azután a' Tek. Statusok és Rendek a' Magnások szálájából ki menvén, mind a' két Tábla különös gyűlést tartott, a' mellyben a' kereskedés béli dolognak el intézésére rendelt deputatiónak munkája, és a' Fels. Királynak adastandó Repräsentatio el olvastatták 's meg fontoltattak.

A' következett napon, úgymint, Julius 15-dikén tartatott 21-ik ülésben, mind a' Fels. Királynak bé nyujtandó Repräsentatio, mind a' Deputatiónak kereskedést tárgyazó planuma újobban el olvastattott, mind a' két Tábla által köz meg egyezéssel helybe hagyatott, Nádor-Ispány Ő Kir. Herczégsege keze alá írásával meg jegyeztett, 's azután azoknak a' Posonyi és Pestti kereskedőknek jegyzéseikkel egyetemben, a' kik a' Magyar Országi kereskedés ki terjesztése eránt való planumnak di dolgozása végett Posonba hivatatak, Ő Csász. és Kir. Felsőgehez küldetett (Ézt Nádor Ispány Ő Kir. Herczégsege maga hozta a' múlt pénteken ide Bécsbe, 's mas nap Posonba ismét vissza ment.) — Azután miben foglalatokodtanak legyen az Ország Rendjei és Statuffai, a' jövő postta napon fogjuk meg irni.

Sopronyból, Julius 14-ikén. Az idei mezei termés ezen környéken, minden emberi reménységen kivü, jól fizet ugy annyira, hogy egy 12 kévéből álló kereltből két Posoni mérő tisztá buzát tsépelnék ki. Ez okon az ide való piacon az őfzi termésnek már is nagyon alább szállott az árra.

Tek. Vass Vármegyének *Sárvár* nevezetű mező városában, a' tolvajok a' templomot egézfien ki dúltak. A' gonosz tévőknek, a' leg szorgalmatosabb vizsgálódás után sem lehetett nyomokba akadni.

Német Ország.

Generál Commissarius, polgár *Jean Bon St. André*, a' Frantzia Consuloknak parantsolatjok ízerént, Juliusnak 4-ik napján, minden Rénus mellyéki 4 új departementumokban eltöröltetett klastromoknak butorjaikat, könyveiket, írásaikat és leveles táraikat el petsételtette. Ezen eltöröltetett klastromokban volt szerzeteseknek és apázáknak két ötöd része, a' mint Moguntziából hitelesen írják, születésekre nézve, a' Rénus jobb partyáról valók voltak, a' kik most 150 liverből álló úti költséggel honnyaikba vissz a küldettek. — Ha meg gondollyuk, melly számos klastromok voltak a' Moguntziai, Treviri, és Kolóniai papi Vál. Fejedelemségekben: könnyű azt is képzelnünk, melly nagy érzékenységet okozhatott ez az ingyen nem is várt nagy változás azokban a' tartományokban, és mennyi személy foztatódott meg az által eddig való kenyerétől. — Azoknak a' szerzetes férfiaknak és asszonyoknak, a' kik a' Fr. Respublikával egyesitetett Néderlandiai és Német Országi tartományokból valók, türheto penziót rendelt a' Frantzia Kormányfészék.

A' Kolóniai Vál. Fejedelemségben, *Bonn* városa környékén lakik egy szegény Izraelita, a' ki mind eddig az ott fel's alá járkáló, és adóvevő Zsidóknak nalla bé szállasából élegetett. Ez a' szegény ember, kisek 22 gyermekei voltak mind öszve, de a' kik közzül, lassan lassan 14-en meg hóltak, egykor leg idősebb fiának haragból így szóllott: *Lódully*, úgymond, *arra a' földre, a' hol a' bors terem*. Az ezen még szomoredott fia,

attyának beszédjét betű szerént vévén, szüléi há-
zát el hagyta, 's napkeleti Indiába ment. Az-
óltatól fogva, senki se jó se rossz hirt nem hal-
lott felöle, hanem most nem régiben a' Rotter-
dामी napkeleti Indiára kereskedő Társaság on-
nan egy levelet vett, mellyben még életben lé-
vő attyának, és testvérinek, magának semmi ma-
radéka nem lévén, testamentumában 25 millió fo-
rintot hagyott. — A' Rotterdami kereskedő Tár-
saság a' Bonn városi Magisztrátusra bizta ezen
hirnek a' meg hólnak édes attyával és testvéri-
vel való közlését, és az alatt is, mig azon nagy
summa pénz kezekhez szolgáltatódna, 48000 li-
vert fizettetett ki az öreg Izráelitának.

Monachiumból Julius 2. ik napján. A' Régens-
burgba, Junius 26. ikán érkezett Frantzia követ,
onnan villza nem tért, hanem tovább, Bécs felé
folytatta a' maga útját. Ennek a' Kurirnak Re-
gensburgba lett érkezése után, a' Fr. Respubliká-
nak ott lévő követje polgár *Bacher* leg ottran olly
jelentést tétetett a' Moguntziai követnek, hogy ő,
öt vagy hat heteknek el folyása után, igen fon-
tos dolgot fogna az Imperialis diétával közleni.
Mihelyt ez a' Frantzia Kurir, kinek *Lecomte* a'
neve, Párisba villza megy, azonnal Status Ta-
nátsos, polgár *Mathieu Faviers* a' Sæcularisatió
és Compensatió dolgának el intézésére Regens-
burgba fog jönni.

Berlinből Junius 29. dik napján. A' mi ne-
künk ki pótolás czime alatt adattatandó tarto-
mányokat kétszáz négyszegű mertföldre, 600,000
lakosokra számlalták a' közönséges levelek. A'
mi Ministerjeiuk erről semmit sem tudnak, vagy
semmit sem láttatnak tudni. Közönségesen min-
den ezen tárgyra nézve tfinált kálkulusok bizony-
talasok, és könnyen változhatók; ámbár va-
loságosnak láttatik, hogy *Hildesheim*, *Paderborn*,
néhány apró Imperialis városok, és egy Vest-

faliai Districtus ezen ki pótolásnak fundaméntomáva tétetődtek.

A' Berlieni tudósítások szerint, a' Királynak az Orosz Császárral volt együtt lételének indító okai, a' Királynak vissza jövele után, tudódnak ki. Ekkor azt is meg tudjuk, ha igaz az a' közönséges hir, melly szerint a' Fr. korona praetendensnek sorsa valamennyire meg jobbitatottnak lenni mondatik, avagy nem igaz. Ottan, t. i. Berlinben azt is nyilván beszélik, hogy a' Mémeli congressusban az Europai Török Ország is fel daraboltatott volna. Hitelt érdemlő legyen e' ez a' hir avagy nem, a' következendő idő mutatja még leg igazábban.

Frantzia Respublika.

Marquis *Lucchesini*, a' Berlieni Királyi udvarnak Párisban lévő követje, onnan vissza hivattott 's helyére az edlig Londonban volt Prusszus követ, Báro Jakóbi - Kleift rendeltetett, a' ki az utolsó Rastadtii congressusban is követséget viselt vala. Hogy a' Neckár folyó vizének bal partyán fekvő Palatinatusi Statusok, *Manheim* városával egyetemben, a' Bádeni Marchionak, és azok, a' mellyek azon folyó viznek jobb részent vagnak, a' Hessen - Darmstadi Landgroffoak adattassanak, az 5-dik Juliusi Párisi közönséges, és magános levelek is bizonyosnak lenni mondják. A' Baváriai Választó Fejedelem jobb keze ügyében lévő tartományokat fog azok helyett nyerni.

Párisból Juliusnak 4-dik napján. Egygy ide való Zsurnálban következendő meg jeggyéft olvasunk a' Német Orvági ki pótolás dolgáról: — A' tapasztalás tanítja, *úgymond*, hogy az Europai első rangú hatalmasságok közt elő fordult dolgok bátorságosabban és hamarabb el

igazítottak a' kabinetumokban, mint sem a' gyűlésekben, a' melylyeknek folyamatját gyakor-
ta vagy a' fok formalitások, vagy más előre el nem
látott környül állások hátráltatták. Noha a' Re-
genſpurgi diétán az Imperialis deputatio a' végre
közönségesen kineveztetődött, és az Imperium fe-
je által is helybe hagyatódott: mindazáltal az
illy forma alkudozásoknak hasznata: volta
tsak hamar ki nyilatkozott. Az a' tárgy, mely-
nek el intézése az Imperialis Deputációra bi-
zatott vala, tudniillik a' pótolásnak dolga,
már Párisban elvégeztetett, a' mely a' kevésbé
megvilágosodott Században, a' kevésbé böltebb,
és kevésbé békefféesebb principiumok mellett,
Német Országának, sőt egész Európának fok vér
ontásba került volna. — A' Vestfáliai békeffé-
nek nem voltak fontosabbak a' tárgyai, még is
több ideig húzódott vonódott az és nem is kerül-
hetett el minden vetelkedést.

Párisból, Juliusnak 15-ös napján a' Piemonti
Herczagségnek Francia Respublikával való ösz-
ve kaptoltatása már meg van határozva. A'
múlt Juniusnak 23-ik napján ilyen foglalatu vég-
zést adtak ki a' Conzulo. 1) A' 27-ik Osztály-
ban (Piemontban) való conscriptio vitetődjék
végbe. 2) A' Respublika kilentzedik esztendejé-
re meg határozott 2 ezer főből álló Conscriptu-
sok, 's ugyan annyi conscriptusok annak tizedik
esztendejére állittassanak ki.

Párisból, Julius 6-ik napján. Közönségesen
tudva való dolog az, hogy Napkeleti Indiában
a' Tippo Saib Statusaiban, 's nem régiben az
Ouhde Nabóbnak birtokaival, az Anglusok, a'
Nagy Britanniai birodalmat nagyon meg öregbi-
tették, és a' mint láttzik, a' több még ott lévő,
mástul nem függő Statusoknak is hasonló sorsok
leszen. A' mi közönséges leveleink igen fontos
jegyzéseket téfznek ez iránt. A' Frantzia Res-
publika, úgymondnak, ezen történeteket bé húnýt

szemekkel el nem nézheti. Noha az Ammiensi békefélében minden el vesztett Napkeleti Indiái birtokainkat vissza adta nekünk Anglia; úgy de mi hasznunkra lesznek ezek minékünk, ha ott több mástól nem függő tartományok, a' mellyekkel mi kereskethetnénk, nem lesznek. Tehát igaz jussal kívánhatja azt a' Frantzia Respublika, hogy a' Napkeleti Indiában mindent azon lábra állítsa Anglia vissza, a' mellyenn az Ammiensi békefélének végbe menetelekor állani gondolatott.

Dijonból, Juliusnak 3-ik napján, Minapiban a' Burgundiai tartományban, a' Marcelloisi Plébanus három paraszt halgatói ellen illy fejtentziát mondott ki, hogy nékiek míg élnek soha a' Templom külsőbein bé lépni szabad nem legyen, és hogy halalok után a' közönséges temető kertben temettetni nem fognak. A' Frantzia politzia Miniszternek parantsolatjára, ez a' pap a' múlt Jul. 23-ik napján a' maga Parochialis hazában meg fogatván, az ide való tömlőtze hozatott.

Egy ide való Pappnak, a' ki nem régiben, egy olly predikáziót mondott a' Szűz Mária Templomában a' melly az Evangyéliom lelkével, a' felebaráti szeretettel ellenkezik, és a' melly predikáziójában olly dolgot forgatott, a' mellyet a' Frantzia Kormányzók örökös halgatasba, és feledekenységbe kívánt temettetni, ide hozatott, 's innen Párisba küldetett a' predikáziója. Mint-hogy a' Frantzia egyházi dolgokra ügyelő Minister Polgar *Portalis* a' Papságnak erköltsi vételeire szorosan vigyaz: ez a' Pap maga hivataljától való meg fosztatásánál egyebet magára nem várhat.

Nagy Britannia.

Az a' közönséges hir, melly szerént *Pitth* és *Dundas* Ex-miniszterek, a' miniszteriumba újjobban bé lépni mondatnak, ismét megújult Londonban.

Pitth úr, a' mint a' múlt elzrendői történetekből tudjuk, az alatt a' szin alatt lépett ki a' ministerumból, mivel az Irriandiai Katolikusoknak tellyes szabadtságba való helyheztetésekről tlinált planumát tettzése szerént nem elzközölhetete. Nem régiben is akként nyilatkozattatta ki ő egy társaságban magát, hogy valameddig ezen ő planumat a' Király helybe nem haggya, addig femmi ministerialis hivatal magára nem válal.

A' Parlamentumnak, Junius 28 - k napján tartott utólsó gyűllésében, az Alió Parlamentumnak szószóllója, a' ki néhány deputatusokkal együtt, a' Felső Parlamentum gyűllésébe ment, a' Kir. tronus alsó gráditsánál tartott gyökeres beszédjében, a' mellyben tudniillik az Ammienfi békekességhez, a' Felső Királynak szerentsét kívánt, a' küldő képviselőknek nevekben nagyon köszönte, hogy ő Felsőge az Alsó Parlamentum hiv tagjainak, a' Status terheinek könnyebítésére, az által alkalmatosságot szolgáltattott. Beszédjének vége felé így szóllott: „Tellyes reménységben vagyunk, ugymond ő, mi az eránt, hogy mi azokat a' mesterségeket, a' mellyek a' Felsőged hiv jobbágyainak igen kedvesek, 's a' nemzet gondolkozasa módjához igen illendők, a' békekességnek idején, szorgalmatosabban folytathattyuk, minden tehetségeinket a' hafznos tudományokra 's találmányokra fordithatjuk, és azok által, a' nemzet boldogságának öregbítésére újabb kútfejeket nyithatunk fel, 's annál fogva az egélsz palérozott világ szerentséjét öregbithettyük.“

Londonból, Julius 1 - sö napján. Most leg inkább a' Napkeleti Indiai dolgokkal bajoskodnak a' mi közönséges újság leveleink. A' Morning Chronicle nevezetű újság levél leg mérgebben adja azokat elő. Ideje vagyon, úgymond, hogy a' N. Britanniai nevezetnek betsüllete helyre allitódjék, és hogy az igaz Politikától jó tanáts

kéretteffék. Az a' felette nagy, és messze kiterjedt Ország, melyet mi Napkeleti Indiában birunk, minden határ nélkül való, 's végtére is szomorúak lesznek reánk nézve annak következései. Mi a' mi szomszédainknak a' Francziáknak kevélységek, és Országok birásában való telhetlenségek ellen panaszkodunk, holott nem régiben is olly Országot foglaltunk el, melynek 50 millió lélekre megyen a' népessége. Mi egyik tartomány után a' másikat csak foglalgatjuk, 's azoknak törvényes uralkodóit azokból ki űzzük. Mi nagy idegenséggel nézzük azt, hogy a' Német Országipapi Fejedelmek magok birtokaiktól megfosztatnak; hogy a' Francia Respublika Olasz Országban magát nagyon kiterjeszti, azomban mi Napkeleti Indiában, az oda való Fejedelmeknek birtokaikat, 's Országjaikat, minden megpirulás nélkül el predáljuk. — Mi a' Frantzia Consulnak gyözedelmei ellen szüntelen beszéllünk, az Anglus kereskedőknek, ragadmányaik előtt pedig szemeinket bé zárjuk. Valameddig ott egy szabad Fejedelem leszen, addig ezek a' telhetetlen emberek azoknak birtokaikat el predálni meg nem szűnnek. Az egész Napkeleti Indiát haragra, 's bosszú állásra gerjesztette az Anglusoknak tyranismusa, az az, kegyetlen uralkodása, hogyha valamely Európai hatalom valaha segítségül léfzen nékik, akkor oda való uraságunknak mingyárt vége leszen. — — Egy más Londoni közönséges levél ezen tárgyról illyen képpen szól: Ötven esztendőtol fogva irtoztató lok kintset hordott Anglia Napkeleti Indiából. Ezek szülték nállunk a' luxust, avagy az ételben, italban, ruházatban, és egymással való társalkodásban való telhetlenséget, a' melly minden esztendőben jobban jobban öregbedik. A' mi jó erköltseinknek temető sirja a' luxus; ez az erköltsöknek meg vesztegetődése pedig; a' mint

minden nagy Országoknak és Nemzeteknek historiája taotja, a mi hatalmunknak leomlását is siettetni fogja.

Az idei termés mindenütt jól mutattya magát Angliában, 's mindennek nagy reménysége van a' bö és óltsó elztendöhöz. — A' Londoni kereskedők most leg inkább azon iparkodnak, hogy az Ammiensi békefégg meg határozása szerint Angliának engedtetett Trinitad nevezetü szigetet jó rendbe hozhassák, 's virágzóbbá tehessék, mint eddig vólt. Ennek az ő kerülete 100 tengeri mértföld, benne ekkorig 16000 Afrikai Szercesen, 5000 fejer Francia, Anglus és Spanyol nemzetbéli lakolok vóltak, és az utólsóbb időben, 10 millió font nádmézet, 's fél millió font kaffét termett elztendönként. De hogya egy vagy két száz ezer fekete emberek fognak oda vitetni, a' kikkel tudniillik, mint a' barmokkal úgy dolgoztatnak az Európaiak, tiz vagy 20 elztendő múlva, sok millió font kaffét és nádmézet fog elztendönként ezen szigetnek kövér földje teremni.

A' Nápolyi Kir. udvárnál lévő Anglus követnek, Drummond úrnak 1700 font sterlinget fizettetett ki a' Parlamentum, azon költségeinek vissza fordítása végett, a' mellyeket ő, a' föld alá temetett két nevezetes városnak, Herculanumnak és Pompejumnak omladványai közt talált régi ritka kéz írásoknak le másolásokra fordított vala. — Nem sokára többet irhatunk ezen kéz írásokról.

Olasz Ország,

Majlandból, Junius 23. dik napján: A' mi Respublikánkban is, mint Frantzia Országban, egy vallásra ügyelő Minister állitatott ki, a' ki minden egyházi dolgokra, fenyítékre, a' Papfágközt való rendtartásra, a' nevendék papoknak házaik-

ra, és minden egyházi Institutumokra ügyelni fog. — Ő vigyáz a' templomokban, és a' papok iskoláiban a' tanításokra, az egyházi szokásokra, a' bútsú járásokra a' penitenzialis gyakorlatokra, és arra, hogy ezen vallásbéli foglalatosságok vétkes értelmekre által ne változzanak. — Ő fogja azokat a' Bullákat, és Brévétet, a' melylyek, vagy Romából a' Papától, vagy a' Püspököktől hozzánk küldetnek, meg vizsgálni — Ő fogja a' Papság Izámát, fizetését, 's több e' féléket meg határozni.

Rómából, Junius 26 ik napján. A' múlt vasárnap, úgymint; e' folyó hólnapnak 20 ikán, a' Sz. Pápa, az új Szárdinai Király és Királyné látogatására ment. Mind ketten mélyféges tisztelettel fogadták Ő Szentiségét, és az alsó graditsig le mentek éleibe. — A' következő napon a' Lateranum fő templomba ment Ő Szentsege, és a' Sz. Péter 's Pál Apostolok tiszteletkére rendelt kilentzéd napi burgóságot maga el kezdette, a' melly alkalmatossággal a' Fels. Szárdinai Király és Királyné is jelen voltak, és a' butsújárás végződése után a' fő oltarhoz közelebb menvén az áldást el vették.

Nápolyból, Junius 22 ikén. E' napokban egy Kir. hurdeimény tétetett itt közönséggé, a' melyben Ő Felsége maga majdan léendő hazajövetelét jelenti, egyúttsemind az éránt való szives kívánlágát is ki nyilatkoztattya, mellynél fogva minden előbbi izomorú történeteket a' feledékenység örvényébe örökre el temettetni akara. Azt is nyilván ki nyilatkoztatta Ő Felsége, hogy senki, akár ki legyen is az, senkit az el múltakra nézve ne vádoljon, 's a' már bé varazott sebhelyeket ki ne újítsa.

Genutából Julius 2 ik napján. A' Liguriai Republikának Párisban készült új Constitúciója is gyakorlásba vétetődött, a' múlt hólnapnak 29 ik napján. Az ezen alkalmatossággal közönséggé

tétetődött hirdetménynek e' vólt a' rövid sum mája: „Az a' nagy héros, *úgymond*, a' ki Európának békefféget szerzett, a' mi Respublikánk alkotmányát is tökéletteffégre vitte, azt az alkotmányt, a' melly a' vallást védelmezi, és kinek kinek tulajdó'osságát bátorságba helyhezteti, egy olly alkotmányt, a' melly állandó békefféggel és boldogsággal biztat bennünket s. a. t.“

Orosz Birodalom.

Pétersburgból, Jun. 12: dikhén. Tegnap nagy pompával, és számos felfőbb 's alsóbb rangú embereknek jelenlétekben szenteltetett itten fel az Izsák temploma, mellynek II. Katalin vetette meg a' fundamentomát, I. Pál Császár folytatta el kezdett épitetését, 's most I. Sándor vitte azt tökéletteffégre. Ennek a' templomnak kívül belől márvány kövel vagynak a' köfalai bé fedve, 's építése 34 esztendőig tartott. Első fundamentoma 1768-ik esztendőben tétetett le. Ebben az idő pontjában vitetett bé az Orosz Birodalomba a' közönséges himlőnek bé óltása is, és most is éppen akkor szenteltetett fel, a' midőn a' tehén himlő bé óltása, a' Császári parantsolat által mindenütt közönségessé tétetődött, 's az Arábiai származású himlőnek bé óltása meg tiltatott.

Ennekelötte ha valaki 20 vagy több rubelt, vagy annyit érő portékát lopott, ha férfi és a' fegyverviselésre alkalmas izemély vólt, a' törvényes büntetésnek ki állása után, a' katonaság közzé adatott, vagy ha arra alka'matlan vólt, Sziberiába küldetett. -- Ezt a' kemény büntetést, a' mostan uralkodó kegyelmes Császár annyiban mérlekklette, hogy csak azok szententziáztatnak azon büntetésekre, a' kik 100, 's több rubelt lopnak, vagy, a' kik 20 's több rubelt másod izben lopnak.

A' Fels. Orosz Császárnak, Lieflandia fő és anyavárosán keresztül való utazásának alkalmatlóságával, minden ott lévő Conzulkok, és nevezetesebb Orosz Birodalombéli és külföldi kereskedők bé mutattatván, mindnyájan kegyelmesen fogadtattak Ő Csász. Fellégétől. — Ez az igen kegyelmes Monárka Rigában nemcsak a' fő templomot, az oda való teatrumot, és a' Nemesség által számára készített fényes bált, hanem ezen kívül, a' városi szegények házat, és a' polgári 's katonai ispotályokat is meg látogatta, 's mindennütt sok nyomait hagyta különös kegyelmességének. A' két utólsóbb intézetek rendkívül tettvén Ő Csász. Fellégének, az azokban lévő Orvosokat egy graditussal fellyebb emelte, a' legelsőnek pedig közzülök 5000 rubel fizetést rendelt. — Kurlandián való által utazásakor, *Mietau* városában, minden nevezetesebb dolgokat, és hafznos intézeteket meg nézett 's meg vizsgálta, és az érdemesebb tisztviselőket gazdagon meg is ajándékozta.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Rigában, Lieflandiának fő városában, egy ilyen tizimű 20 levélből álló könyvetske adódott ki mostanában: *Sándor Császár Rigában, Majusnak 24, 25 és 26-ik napjain 1802.* Ebben a' munkatskában, a' többi közt e' vagyon: „A' Császárnak, *úgymond*, vele utazó tisztjei és tselédjei számosan nem vóltak, 70 lónál többszüksége nem vólt. Azoknak a' mértékletes eledelöknek laiffoma alatt, a' mellyek a' Császár ebédjére és vatsorájára rendeltettek, ezek a' szép igik olvasattak: „Hogyha a' fel jegyzett eleségek közzül, egyiket vagy másikat meg szerezni nem lehetne, a' miatt búsúlai nem szüklég, hanem más eleségek által kell ki pótolni s. a. t.“

Rigában, annak a' boros pohárnak, a' mellyből első Péter Császár, November 18-ikán, 1711-ik elztendőben a' számára adott közönséges vendégségben ivott, egy oda való familiá van birtoka-

ban. Ennekekelőtte 70 esztendővel az a' fa-
lusi ház, a' mellyben ez a' pohár örök emlékezet-
re tartatik, hirtelen meg gyúlvan, annak birtoko-
sai ekként kiáltoztak; „Jaj a' pohár! Nosza, men-
tsétek meg az I. Péter Császár poharát a' tüztől!
Meg is mentették, a' házok pedig az abban lévő
javaikkal együtt mind porrá égett, 's még is sze-
rentséseknek tartották magokat — Molt Sándor
Császár Rigán kerefztül utazván, ebédje felett,
ezt a' poharat eleibe tették, a' ki minekutánna
annak históriáját Gróf Kotichubeytól meg ériet-
te vólta, Campania bórrel a' poharat meg töl-
tette, 's kezébe vévén, Németül így szólott: A'
Lieflandiai nemesség, polgárság 's az egész tar-
tomány egességéért! 's avval a' téli poharat ki
üresítette.

A' Fels. Orosz Császárnak és Prussziai Király-
nak Mémelben való együtt lételekről, sok anek-
dotákat beszélnek, A' többi közt, az oda való
kikötő hely előtt sétálgatván e' két nagy Feje-
delem magánossan, egy Angluz hajó, oda érke-
zik, a' hajós kapitány ki száll, 's köszön a' két
esméretlen monarkának. Az Orosz Császár lát-
ván, hogy a' hajós kapitány Orosz vitézi Rend
czimért visel a' mellyénn, vele szóba ereszkedik,
's beszéd közben tudakozza tőle azt hol nyerte:
Ankoná mellett, felelé a' hajós Kapitány. Ek-
kor mondja a' Prussziai Király: *Kapitány Uram-
nak most a' Fels: Orosz Császárral van szerentséje
beszélni, mellyen amaz él bámulván, hátrább megy
's magát mélyen meg hajya. Az Orosz Császár
a' hajós Kapitánnyal tovább is beszélget, 's újal
mutatván a' Prussziai Királyra mondja nékie: Ez
ugymoná a' Fels: Prussziai Király! Mellyen amaz
meg ütköztvén, 's meg nem foghatván azt miként
leheszen e' két fejedelem Mémelben együtt, így
szóllott: *Uraim én magamat meg tréfáltatni nem
öngedem!* 's avval őket ott hagyta.*

D. D. S.